

DOMOVINA

Izbaja 3. 15. in 20. dan vsakega meseca. — Duplji naj se izpolni poljarni uradnik in sicer dravsko. — Nakupni se ne vračajo. — Za izsevanje se plačuje vsakkrat po 10 kr. od gramov-ovca. **Vajla** za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četr leta 30 kr. **Marobina** naj se poljari. Operativni „Domačin“ v Celju

Človeško vprašanje.

Dravcem delajo danes socialisti veliko progulavice in krbi. Socialisti so tieta politična stranka, katere se trudi, da bi ljudstvo z jednalo, to je, da ne bi vedeli kruta strahla, bogatini pa tako preveč imeli. Dober namen imajo, ali poročilo se ne hode socializam nikdar, kar koli. Če bi tudi danes katere država ukazala, da morajo vsi ajni državljani celo svoje premoženje rjei izročiti, da bi hode ona enakomerno meč vse državljane spet razdeliti; trajala bi ta enakomernost v premoženju k večjemu en dan; kajli ločkomitiljenje bi ga takoj spet napravili in bili bi takoj takli strozniki, kakor so bili prej. Takoga vmljivega ali idealnega dolnega premoženjskega stanja se hodo torej nikoli dosegli. Kljub temu se mora shema politična stranka, naj se imenjuje tako ali tako, truditi, da se postane prevladna razlika med posamezniki stanovi v državi. To nalogo imajo vsi državljani, to je naloga vseh ljudskih množic. Vsi modri državci morajo gledati na to, da odpovajo nedravnemu razmerju, naj se prikažejo kje koli, ali med bogatimi vstopenosti in v revniški kmeti, ali med fabrikanti in delavci ali med visokimi uradniki in tropo piščo plačnih pisarjev. Da se je nedravnemu razmerju med bogatimi graščaki in kmetom-tlačanom odpravilo, to so našega zgodovine, kjer se v toj zadevi svetilo imena blagih vladarjev Marije Terezije, njenega sina Jožefa II., Ferdinanda Dobrotljivega in našega cesarja. Zato pa vidimo, da se mora danesna graščak, ki je postal vseh odpadnih pravic, le velik kmet, hodi tako truditi za vsakdanj kruh, kakor kmet. Tlačane in namotane so razmere med fabrikantom in delavci,

ki morajo vedno vsi trpeti pod grozno konkurno veliko obrtajo. Ne skoro najpogej je opravljena velika razlika in plači visokih in nižjih uradnikov. Ako tako in enako socialno razmerje premljijemo, pridemo do popravljanja, da države pri razdeljevanju svojih dohodov med državljane niso bile vselej enakomerno ljudomile, da niso enako pravično postli vsem stopenj ljudstva in vsem stanovcem ravnale. Gotovo je rečeno, da je treba v kulturnih državah celo vrsto uradnikov, vojakov, učiteljev, duhovnikov i. t. d. To so državni stroji in v interesu države in državljanov je, da se pravično vrtijo; treba je res, da stoji ti uradniki na različnih stopnjah in mestih, na nižjih, nižjih, srednjih, visokih, višjih in naj višjih stališčih, in da imajo svojih mestom primerno čast, obhali in plače.

Toda vse to ni primerno razdeljeno: Čast in obhali se je morebiti še precej pravično razmestila, plača pa skoro prevlečna odločila slasti na višja in najvišja mesta. Hode je, da mora biti razlika, a ne tako velika, kakor je dojanoko. Rečimo, da ima visok uradnik 12000 gld. letne plače, ali ne pade to drugemu uradniku, ki služboje pod isto streho, ali se odli v isti pisarni, v isti sobi in v isto pridržavo, ki ima le 10. del tega, ali da ima njegov pisar konaj 30 ali 40 del tega. To so prevelike razlike.

Je tega pa da imajo visoki uradniki in generali — in kako velika je ta armada po vseh državah — da imajo ti službi ali še vpočetju državni služabniki tako velika dohodka od države, levica, da ima država tako ogromno stroške. Da jih pokrije in da plačuje le svoje dolgeve in obresti od njih, mora zakladati vsem državljanom visoke davke, katere pa ravno ljudstvo najhodi obhali. In to ravno ljudstvo je večkrat

raznoho stromotno — nima ne dela, častavno bi rado delati, nima kruha, ne obhale, ne stana človeku primernega. Kedar torej premljijemo upolno razmerje in višjih stopenj človestva in očudno pomagkanje vraga, kar je za življenje potrebno, in nižjih stopenj, takrat se nam gane arca, takrat začnemo premljijevati o tem človeškem vprašanju.

Tudi med Slovenci se najpogej vose prikazujejo enako kalostne razmere, sveda s tem razločkom, da mi nismo visoko plačnih uradnikov, služti da bi bili nako gore list. Imamo pa tudi pri nas mnogo mnogo revšine, ki se posebno po zimski razsedera. Tu vidimo stromotna, ki nima drv, da bi si pač zakurili, če je ima; tamkaj zapostavijo revšine, ki je skoro brez obhale; tretjina prisravnoga živlata — nekateri pa nupč vraga od kraja. Vrh tega nima dela, dasiravno bi rad delal, da bi si česa pridistli in za stromotnoga vsaj pomahl. Ali nima nikoga, ki bi mu pomagali, vrag do dela, če ne do kruha dobrega. Strosnik bi se rad imellil, ako bi vohel kam in imel a fin. Hode je, da med strosniki jih je mnogo, kateri so krivi zaai svojega ubodera, a le tudi njim mora država, kolikor toliko svoje pomoči nakloniti. Zato naj bi se socialno vprašanje postavilo in človekovišnja nupet na dvejni red: država naj hode pravična vsem svojim državljanom — visoko in nisko stopenj. Mi ne govorimo za to, da bi se le dane in obhališne plače prikrajšavale; a le za izpraznjenje visokega mesta naj se vendar enkrat začno vsaj nekoliko nižje plače odmerjati. Pred leti se je veliko govorilo, da hode „Knaparski-komision“ državnega zveca masek ali naravnostna, kako bi se v naši državi kaj prikrajšalo. A naj je še vedt le vse o tem vtišnilo. Plačilne razmere avstrijskega delavca in

LISTEK.

Deset milijonov.

Novica, spisal Mirna Jaka. Podrobně D. II. (Dolge)

O čemur se mu je noč in dan sanjalo: Deset milijonov dolarjev imel je v rokah, kakor bi bil trudi. Ogdal si je odprle soho, polno listnega rumenega prahu, ki ljudem tolikokrat zmeša nosnane; ogdal si je zlate palčke, v katerih je bil anglički grh še vrtanjo; imellil je s obema rokama po kovnenem zlatem denarju, katerega je bilo v dragih sodih zakopčevnega, kakor lutka in travo po gnuhi, pri vsem tem je pa mislil na Dono Terezijo: „Sodaj si meja!“ Če se je moč pri tem pa tudi spomnil na smrt in pekeli: „Sodaj sem vajin!“

Pruden pa je prišel do preveč ali druzog: je imel pa še silno dolgo pot pred soboj. Vse ta nemomni zaklad je bil še le deloma njegov. Potekel roparjev ima okoli sebe, katerih vrag je kolikor toliko do splošnoga vopaha pripomneno in bo svoj delček zahteval. Kaj li torej na jelovna prišlo? Robertson bi bil morda dobil v najhodišne obhalejo pol milijona, Jurij in Vilijama po ravno toliko. Vse drago zahtevati bi bili mornarji za se.

O, ko bi bil vsak izmed teh, ki so na svoj delček čakali pri hodiči razdelitvi zaklada, pomislil vsako jutro in vsak večer vsaj nekoliko za svoje utopno dnio, kajli vsi so bili podobni mornarjem, ki leže vo v poslednjih odhlijjih. Robertson je bil namreč odločno sklenil, zaklad za se obdržati.

Nekoga dne dospeli v polnočno mornarje Jurij Robertson svojima glavnima zavernikoma Janu in Vilijamu, da hodo morali zavrniti k otoku Tus-Tonga po svojo vodo, katere jim je pošla. Zato hodiča prijatelja Jurij in Vilijama tako prijazno, ter se hodiča s pet in dvajsetimi nožmi podala na otok po svojo vodo, a katero hodo napolnili vse prazne bečve.

Jurij je Robertsona smeljeje po ravnj potipal in rekel:

„Prav rad, prijatelj, grem jaz sli po Vilijama. Oba h krati pa nikdar se. Se praveč dobro pomnimo, ter smo ravno maral tega spremiti. Ti bi rad pomagal štivilo onih, ki imajo svoje dolake pri državi. No temu se misliva se hodeva pravič nupčim. Pokončaj jih, kolikor ti drago, midva pa ostaneva troja brata in hodeva s tadoj vsod obhalejati staroga očka, ki nam je zagnostl krasno dolžino.“

Robertson je pomnoje možal na to smuzi-

čenje, če tudi mu je Jurij ravnojo povedal, kakor bi mu jo bil bral iz lastnega arca.

„Vidva so torej bojta, da bi se vsaj kje ne zmešli; glejta, jaz se pa prav nič ne bojta, da bi mi vidva nika; če se budiš sam na otok, pojdem pa jaz s tadoj, ladjo in deset milijonov dolarjev postvira pa med tem v Kijanskomem varstvu. Ako mu je všeč, naj polvirne in naj zapusti.“

Robertson je bilo pač lahko tako goveriti. Nalake je bil zapeljaj ladjo v nevarno politično vohodje, Jurij se je bilo moglo le tako irredumomno mornarju varno voziti, kakor je bil Robertson sam. V rokah vaskoga moaj spretnoga od njega, maršalstva bi se bila ladja vse takoj prvi dan ob kako polnočno, koralo kbele ali bi jo bil počli vrtinave v potutiko. Pač se sam turoj ni bilo lasti, da bi ga bili njegovi tovarniki zagnostil, dbevo vedeli, da se hode njega — ogledjati.

Jurij je Robertsonova navidevna vtiška pogumnost hipusa napolniva vse smu in takoj je bil pri vtiji z Robertsonom podati se na otok.

Pet in dvajset moč sedelo je v čolnu, ki je drdel proti otoku. Onli kjer se je gneki počel v svoje življe, utavali se je čola, izkrvali so bečve, da bi jih napolnili z vodo.

Paznobarstvi otročni zbrali so se takoj okoli brovarjev, kakor hitro so jih opazili in takoj so je počle živlata bersarjeja.

kneta — ali tako je menda sploh po Evropi — se nis silno slabe, delavci ali kmeti si krmaj taliko zastati, da si reši Evljenje od enega dneva do drugega. V Ameriki je dokaj splošnoje. Ljudje, ki se od nas prelože čez ocean, od tamkaj takoj poljajo večje svoje. V nekaterih krajih, zlasti po Tolemskem, kjer je tria upelata, ljudi so ljudem da prepričaja, da se družina skoro drugače ne more spoposti, kakor, da gre njena družina, če gospodar v Ameriko, od koder pošljajo poljajo doma gospodinj potrebni denar, da more ona poplačati človeki, dolgre, davke, in nape ona plačati človeki. V takih krajih se večkrat kaže otroke obditi. V nekaterih krajih se večkrat kaže otroke obditi. V nekaterih krajih se večkrat kaže otroke obditi. V nekaterih krajih se večkrat kaže otroke obditi.

Naše srednješolske razmere.

(Prejeto iz: V. Spalinski v svet državne škole in 4. šolskega leta.)

Višoka šolska: (Prejeto iz: V. Spalinski v svet državne škole in 4. šolskega leta.)

Za pri razpravi o srednjih vodnih razmerah uprave sem omenil, da nimajo Slovenci in Hrvatji v alpskih delih in za Primorskem ni jeline gimnazije, ni jedne realne, in kateri bi se vseskrat izpostavilo v slovenskih ali v hrvaških jezikih (Čajpe: Čajpe: meji semiljeniki, da so na Kranjskem samo tri gimnazije, na Štajerskem pa samo jedna, na kateri se deloma poučuje tudi v slovenskem jeziku, da je na Koroskem in za Primorskem ni niti jedne srednje šole, na kateri bi se vsaj deloma poučevalo v slovenskem in hrvaškem jeziku. (Čajpe: Čajpe: meji semiljeniki.)

To je izraz, kaj, da je resnično, in gospodje, kateri tega ne vedo in lastne izkustve, se morajo zavedati, če pogledajo v državni proračun za bogoslovno in naučno ministerstvo.

Da je to nezveljavna nepravilnost, tega ni pač ni treba še posebe dokazovati. Hrvati in Slovenci so državljani tiste državne polovice, kateri je vzpostavljena in taj šolski. Tudi zanje veljajo ta vzpostavljena in od osnove petrija zakon. V teh zakonih so določene pravice in dolžnosti tako za Hrvate in Slovence, kakor za druge državljane. Hrvati in Slovenci izvrstajo vse svoje dolžnosti, torej jih morajo za nje veljati tudi pravice. Pravica, da imajo naroda hrvaški in slovenski sredstva za izboljšanje v svojem

jeziku, je določena v mnogih državnih osnovnih zakonih z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, členu XIX, odstavku 3. Ta zakon se določa nitiako upravi za Hrvate in Slovence, zato ga je — ponovljeno bodi rešeno — tudi dejanski izvršiti.

Dolžnost izveljaviti to pravico za Hrvate in Slovence, zadane v zmislu § 12. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra, 1867, drž. zak. št. 145, naučno ministerstvo, v čigar področje spada šole in šolske reži.

Ako ima Šolska uprava 166.000 prebivalci državo veliko realno, ako ima Preloška s 105.000 prebivalci veliko realno-gimnazije, ako imajo štajerski Nemci, kateri je 447.000, štiri državne velike gimnazije in dve državni veliki realni, ako imajo koroski Nemci, kateri je 234.000, dve nemški veliki gimnaziji in srednjo veliko realno, ako je na Kranjskem kjer živi samo 28.000 Nemcev, mimo treh nemško-slovenskih srednjih šol, kateri bi po moji sodbi morale biti popolnoma slovenske, še nemška nitija gimnazije, potem bi tudi Slovenci na splošno Koroskem in Štajerskem, kateri je dosti manj pol milijona, morali imeti svoje srednje šole. Primorsko niti primerejati nečem z drugimi delatimi, konstatiram samo, da je za 15.000 Nemcev šest nemških srednjih šol, da imajo Italijani, kateri je 294.000, tri srednje šole, ubesedi vse triški občinski srednji šol, Slovenci in Hrvati pa kateri je 348.000 nimajo ni jedne (Čajpe: na deseti, niti vilje, niti niti je gimnazije, niti realne.

Upogvarajo se je in upogvarajo se je danes snovanja hrvaških in slovenskih srednjih šol, da nimajo Hrvati in Slovenci nitiako kulture ali zlasti ne zadostno. O tem bi se dalo mnogo govoriti, vati če se pogleda v minoloto. Otem pa mi danes ni govornik, spramem same. Ali naj Hrvati in Slovenci, ako res nimajo lastne kulture, kakor trde nasprotniki slovenskega in hrvaškega jezika, zato tudi nimajo kulturnih zavodov: (Jako dobro) — Poat. Dr. Laginja: Ravno narobe bi moralo biti.)

V zadnjih desetletjih se je tudi večkrat upogvarjala, da Hrvati in Slovenci nimajo potrebnih učnih knjig v svojem jeziku. Tega danes ne ni moči več trditi, ker je splošno znano, da obstoje hrvaški gimnazije in realne v Hrvaški, Slavonji, Dalmaciji, da celo še v Bosni in da so bile zadnji čas izdane ali vaj pripravljene v slovenskem jeziku potrebne učne knjige za vse predmete.

Pri preučevanju razpravi realno se je v vladno strani tudi lotilo, da bi n. pr. naslednje gorilke gimnazije v tri oddelke, v nemške, italijanske in slovenske paralele, bila sila težava. Kdor pozna narodnostne razmere v delih, mi pritrudi, da bi bile nemške paralele odnošne popolnoma nepravilne. V vsi Goriki in Gradskiškem na samo v nosta, ni več kakor četrdeset 2000 Nemcev, na gimnaziji je navadno nad 400 učencev in od teh jih je 50 do 60, kateri so upisani kot Nemci, dočim so vsi drugi

Slovenci ali Italijani, in sicer od vsake narodnosti polovica. Tudi 50 ali 60 Nemcev, mej katerimi je tudi nekaj takih iz drugih dežel; mogli so lahko obiskovati drugo gimnazijo, tako v Trstu, na Primorskem bi namreč mogli biti na 15.000 Nemcev četrdeset jedna gimnazija.

Ako se ozrem v preteklost, spominam se, da se je pred nekaterimi leti nameravala tedanja nemška gimnazija v Pazinu promovati v hrvaško. Določna oblasta so bila še dobila dočim za redne, ali prav in oblasta so vso stvar prepovedala. Delovalo se je z vskakovitimi sredstvi, da bi bila gimnazija nekoliko bolje obiskovana, nekaj let pozneje pa se je popolnoma odpravila in osnovala druga popolnoma nemška v Pulju. Kjer hrvaščini nisi niti predmet ni, kakor je bila prej v Pazinu. (Čajpe: To je sad, kateri nam je v zadnjem desetletju došel.)

Pravi se pa tudi, da slovenskih in hrvaških šol ni moči ustanoviti, ker ni učiteljev. V teh 25 letih, kar je zakonito razjemena narodna razsvetljava, ni bilo še lahko vzpostaviti zadostno število učiteljev. Ako se pa to doslej ni zgodilo, naj se vendar še začne, sicer jih ne bo nikdar došli. Slovci pa imajo še sedaj dovolj srednješkolskih profesorov, da bi se lahko osnovali hrvaški in slovenski srednje šole.

Preostajajo pa čit drugemu delu svoje resnične gladi prevadke in nepravilnosti stopoga, a katero se na sedanjih srednjih šolah potopijo zoper Slovence.

V Trstu osnoval je pokojni veliki škof Doberča delski seminar, v kateri pa morajo biti vsprejeti samo dijaki, ki so izvršili prvo leto. Primeri se, da pozneje vzpostoja dijaki iz vzhodne Lave, ki so dovršili prvo na hrvaški gimnaziji na Roki; vzpostavijo se jim objabi, če stopijo v drugi razred tržaške gimnazije. Prvi se je še malo oira jemalo na jezik teh dijakov, zadnja leta se je popolnoma ponehalo. Dijaki se izpredajo v nemškem jeziku, kakor da so Nemci (Čajpe: meji semiljeniki, in ker ne znajo toliko nemščine, propadajo pri izpitu in ne morejo nadaljevati naukov. Zdi se mi, da se to godi namrečno, da bi hrvaški otroci sploh ne mogli obiskovati srednjih šol. (Poat. Bianskini: To je zvrha) kar jim je in je itak dosti težko radi visoke kolone in njihove vrstice.)

Še večja in še manj opravljena stopogvala se na gorilki gimnaziji. To šolo obiskuje na leto nad 400 učencev, mej katerimi je kakih 50 ali 60 Nemcev, ostalih pa je jedna polovica Slovencev, druga polovica Italijanov. V koliknem letu 1890-91 upisalo se je na to gimnazijo 418 učencev, mej letom pa jih je moralo izstopiti 37. Koncem leta izkazano je bil pri 84 dijakih slab uspeh (Čajpe: meji semiljeniki, 11 pa jih je bilo za vršnjakov za dva meseca. To je več kot trideset odstotkov. (Poat. Bianskini: Za to je zahvalni nemški jezik.) V koliknem letu 1891-92, toev last, je bilo 459 dijakov upisanih; mej letom je

Ta dijakovka gospoda so bili jako miroljubni in tihi ljudje, a katerimi je bila banarstija prav laika. Za noč, ali kotček blestavega stekla dobi od njih celoga preloha in po vrhu še kokosovih orehov. Za medenastni svečnik poljubovalno so Robertson nape, ki se je tako dolgo in najpeš, dokler ostali tovarari njegovi z Jarjem vred niso napolnili sodov z vodo. Le nekaj je jih je preznih ostalo, ktere so ropari nalivali prav prino. Robertson opozni tiste, ki so bili vti z njimi vred v vodu, da bodo odzrili, kaj ledja ne more ni več čakati. Bili se čas od tovoja in ledar to nastopi bi ne mogli več odzriniti.

Strzel iz puške je bilo dogovorjeno zbiranje, na ktero morajo nalivali od potoka takoj hitevi v vodu, kaj bodo bežne potne ali ne.

Kdo more to, da je bila puška, a ktere je Robertson sam znanostjo, da z njim naliva, katero je Robertson zapodil dijakovka poglavarja v ledje.

Dijakovi tragi so se z gronom kričom nad morarje, ter so jih puške in kamnoseki vsipati na nje; kolikor so jih pa s svojimi sodovami iz njihkih čolnih dosegli, so jih pa kar prelohi brez vsake očitke.

Robertson je bil pigumen in truden. Dost mož je imel v čolnu pri sebi, petajet bilo jih je

z Jarjem od potoka. On sam vstopil se je na krmilo ter je z orlojem v roci brnil ladjo odprte napada stotenelega sovratnika, njegovi ledje se pa med tem potisnili čoln v vodo. In le sedaj je pačil bilo to, kaj bo z Jarjem in njegovimi tojmi, kakor pa misli na svoje varnost, ladnja so zalivalo okolihi od vseh strani, da jim ni bilo mogoče ujeti. Sedaj se čoln za vodo zadržuje, ob enem pa poči snajti pušk. Čezur se se dijakovi na trenutke smaknili. Toda takoj za to zalivala je puška meno Robertsonova sila in se je za nje stojčema tovararju silno oki zasledila v glavo, da se je zveč takoj postaril na glavo v morje.

"Tudi jeden manj", zasmiral je Robertson pred se. Tovarari njegovi upri so se z vso silo v vodo. Jako zadrževan oziral se je Robertson nazaj na zmovala tovarine, videl, kako so jih dijakovi pobjali kar od kraja. "Petajet, šestajet, sedenajet, jih imam še manj in tudi jednega glavnih dočim iz vti — Jarja.

V tem trenutku pomislil se pa Jarjeva glava ob čolna iz morda vrani. Jurj je bil jako spreten petajet. Takoj, ko se je bil prišel, sklonil je v vodo, kjer se je potopil in pod vodo plaval za čolnom.

Smiljalje uprijel se je za rob čolna in se zaredal. "Tukaj sem, gospod patron, nisem le po-

gini." V dirjem klanj na otoku Tuo-Tonga podilo jih je vendar šestajet. Ostalo je torej le še štiri in trideset delehev."

In štiri in trideset moret jih Robertson spravit le ob Evljenje, da ostane sam s svojima tovarinama — potem — pa le, ka dva.

Prili so mirni, tihi večeri, ko ni bilo nobenega vetra in so jalna kuno ob jambore mila, ledja sama pa se zapirajo stala na nemerni plunjarji pomonki, ter se je v redkokodaj preselila z jedne strani na drugo, kakor se preselila kudo bolna in oslabljen bolnik, ki se je navadil lehati. Solaj podal se je pa Robertson iz svoje kabine na krov k morarjem in jim je jel kaj priporočati.

Popolnavil jim je sreča popeljevanja popotovanja med Martjanškimi otoki. Otoli nadel je puščob in zapuščen otok, čegar kregovi so na vse strani urjeni z nepriznanimi skalami in koralskimi klobčevi. Otok so prvi Sajan in se pa celo Italijani ogibajo zaradi nevarnih klobčev. Nestrane tega otoka je pa prava podoba prvotnega rajca. Zeleni sladkorčasti travniki, kjer rastejo plavnica, kruzna korovina in ananas, kakor rast pri nas. Za blagodejno senco skrije čit gonil plovbevo in kruznega dreva, ki ima silno velike sodebe. Pomorenč je toliko, da kar gnijo potleč, ker ni nikogar, ki bi jih pobiral in zavrljal.

kakor drugi, kar moram od tedaj datati in samo v zadnje popoldne nazaj s svojo okorno kuro kot na pagit. Pa mislim, da ne bote menda voljni s menoj. Vidite takaj in svojega bratga pregledan celo celjsko družino in Slavjakele počeno, posebno lepo pa vidim v mestu Celje. Zato pa marajki opazim, kar vašim nekritim očem staja. Napravil sem si poseben daljnogled, s katerim posnemam vidikar doli na vas nezakonit in slovenski Celjane. In tako vam bom marajkaro zanimivo povedal. Samo malo potrpetja morate imeti s menoj.

Gospod urednik, jaz sem še star puščavnik in le nekaj pomlin. Pa za vam rečem, da se mi dananjim svetom kaj ne ustreza, od malo nazaj pomislom. Obe Nekerman so rekli, da se svet sate, ko so Mi od „Gronadija“. In to besedo tudi jaz potrdim. Pa svet so sate sedaj na slovensko stran. Vidite, pred tremi leti je bil v celjski okrožji vladal moj znanec Hravrag, kteri je za zemlika Celjske bil pobiral. Pa hujši, kakor Hranag je vladal takrat njegov lajnecan Šušenski, veselo tisti, ki je pri dr. Žurčinu petenje za rubej prepovedal in držina pisma dal. Mi tega mota ne bomo s lepa pomnili, kako ljubljenico je zaval takrat s slovenskimi kmoti. Saj ste se morali le hujši sediti, da je bil on strahoviti naseljen krajnega letnega sveta. Moč je bil ljubljenski celjskih nemikustarjev. In kaj je sedaj s njim? Veste, puščavnik je, bore puščavnik na Pučarstvu, tako kakor jaz. Od vse njegrove slavi, mi je ostalo samo toliko, kakor meni. Sedaj namreč ota s vrha doli gledava na vas.

„Svet so sate“, pravim. Vidite, kako so pred 4. leti le Celjski otahe vladali v okrajnem zvezdu. Sedaj pa ste jim vse kralji pomolili. Vi ne veste, gospod urednik, kako vesele sem imel 16 letno, gozdno, ko ste nemikustarje na 16 letno pobodili. Prav spogledj takrat sem tatal in nastarvil svoj daljnogled. Jaz sem marel svet, kar general Radacki pri Novari, kteri sem bil tudi jaz zvrstom. Najprej so je vrnigale naše armado: slovenski velkopostojniki od šulcke strani. Njim na foto je bil naš kulturni povodnik Hlavenbichler. Vox za vsemu so se pomikali proti Celju. V Petruševih se je pridružil le kompanija petrovskih Črnogorov. Potem sem zavrnil daljnogled proti Vojniku. Od tiste strani stala prikromelna voč dr. Gregorc in Kani Vračar s svojo foto. Nanašajo pa je prišli od ternovejske strani Štozer s svojo armado. Ko sem se to videl, sem pa vedel, da so Celjani le izgubljani. Potem sem pa daljnogled na rotovi zakonil. Kar namreč sem videl, kako sta prišla obe Nekerman in Papi Rakus s dolgimi noverci in roztova in se pokrila, in kobj sem vadal pri čem da sem. Veste, ko so pokali topni pri Lipovniku in na Miklavčevem krhu, se mi je zdelo, kakor kteri pri Novari, ko smo Labe podli. Prunesa kupa, tako zmaga pa le niemo v Celju stavili. O. gosp. urednik, škoda, da ziste videli poljški zasoprtikov, kako so zvečer balostno korakali s svetilnicami proti „Gronadija“. Pravijo, da so pri vitez pravovali svojo narobe-zmago. Po nemilko se to pravi „bevestina“.

No, Bog jim dal mir in pokoj, nemilim kandidatom. Vi slovenski Celjani pa se le dobro držite: Če bi šlo prav hudo, bom prišel še jaz stara grca za pomoč. Za tiste časa, ko leta v Celje smagali, pa imam pripravjen še od kamov. Toliko za dnova, gospod urednik: Prilagodil bom pa o vašem gimnaziju in o gosp. direktorju Petru nekaj povedal. Do tistega časa pa nikar kaj ne zamerite svojemu odasemu puščavniku.

Na šalske doline. „Nedj Matija led vršija, kaj ga pa si, ga pa naredi“. Letos ga je vsaj v naši dolini prav obilo našel in ga našel tudi kakor pravo pridno rubejiti, kajti v naših dneh po svetom Matiji ingini je vse sneg in led le po nezavladno hudi in ceteri snuji nastali so lepi in tople dševi, kakršnih se v tem času še nikakor niemo nadejali.

Novo leto je pri nas letos prav hvalosno začelo, kajti nemila smrt zbrala si je v kratkem času mnogo bratov in pokopila veliko število smrtnih in krepkih mozer v najlepši dobi življenja. Nevarica, ki se je dogodila koncem meseca jan. v gop. Lappovnem puščavniku pri Škalah, in pri kteri je 11 delavec valed okupljanje glava zgrahlo življenje, preverčila je po celih dolini ve-

liko šabot in vatalila vrad globoko sobrjico. Kmalu se je pa talat malo polgala, so v razmolu že 20 februarja druga talina vrad, da so je v letem puščavniku zpet vrgal plj, ter je pomoreli zvrst 20 delavcev, od kterih jih je 17 takoj umrl. Jek in stek zapaknih len in otrok pomorencov, ki so bili velicina vse ostanji, bil je nepoprijelj in zares grozno in preumirje je bilo glodati pešena in popotoma sedgna trupla pomorencov.

Pogreb zadnjih 17 mrtvih bil je dne 22. februarja ob 7. uri zvečer. Mirna trupla pomorencov peljali so na 9 vnoč, ter jih je k zaščiteno potokico na potokopalko v škale sprejela gloda in bresčevina mestica žliti. Vri domaji pešci zapeli so jim v zadnje fast zmazo na grobno pesem „Nad zvrstani“.

Pomorenari rubejiti bil so skoraj sami domaji delavec, ter so zapustili mnogi svoje lena in otroka v največji revščini.

Nad vse hvalne vreden in vlag je torej znanen vrad „šalske doline v Štanjaj“, ki je priredila v nedeljo v svojih prostih koncert s tambor, kterega čliti dobrobiti so namenjeni ravnaj zapaknih družinam pomorencov delavcev. —

Na šik. Nekemu močno depalo se je poslo bilo v „Domovini“ da je v dopis iz 26. in 28. 11. klical po nas, kteri smo valed židne agitacije v prid nemikustarji, propali pri običinski volitvah. On omenja drak mot, ktera sta dolga leta bila v običinskem zastopu. Očita jima, da sta škodovala vladno stvari v občini.

Podpisani bil sem res dolga leta šupan in poslednje svetovalce, pa prepričan sem, da je moje delovanje, kolikor toliko pripomoglo naroda. Ne hvalim se in ne prevzetnosti; vendar očitno lahko prepričan: žitani! Kako pa je vsaj meni, ki more tistemu, da bi se narod in občina ved bil stori, kakor sem stori! jaz?

Prvi sem bil, ki je iz 26. le pred dvajsetimi in več leti sem in edin se podal v volilno vojsko, hodil kot volilni mot v Celje in Konjico, — volit v Slovenec.

Vseh dvajset let, ko sem se obdelal, volil sem kot volilni mot naše poslanstvo. Bil sem vplih pri žitan na narodni zastop. Sedajji šupan je pomaje pristopil in mi tudi črsto pomagal in iztrgavala vsa mnogokrat kaj iz svojih šepov.

S čim sem taraj škodovati občini? Z šupanom vsa skupno delala, da so se odstranili glavni nemikustarji, ter, da so v okrajni zastop bili le nasostoji volilni poslane. Tega se lahko ves prepriča iz volilnih zapisnikov.

Zadnja leta pa je občina imela veliko stroške za loška in druga postaja, tako, da je še četno leto 90“, doklad. Jaz sem se temu gospodarstvu vstavilj ter nisem hotel privoliti, da bi se ved nepotrebni starb dopustili. S tem pa sem se nekemu gospodu ludo zamislil, kteri bil rad livel kot knez, akoravno je njegov prednik bil zavedovale s pomilnejim domom.

Ta gospod pa je nabujal običane noper mize in močnega prijatelja, tako, da so ob časa volite postibili na najo in volili, — štetje — dva stotina nemučnje v občinski odbor: Podkloščica, kteremu je le nemilina in le nemilna vsa za sveto in Coganca, kteri se je hvalil, da ne čita drugega nič kakor „Dorfoča“ in: Kaj mar, če sem nemučer, če le molim in sem krievljan!

Gospod dopisnik predre se, ko mu je vendar vse to znano, še naju nasmerovali ter naju imenovati nemučarja!

Najna naslednika v občinskem odboru, ktera ste izredili vi, namesto naju, ona dva sta „Nemca“.

Hudo boli Slovaka, ki se je vse čas trudila za narod, nazadnje slišati taka nezvalena občitanja!

Jurij Gosak.

Bog z vami, vendar!

Se zvečilo. (Kako postopajo s slovenskim in kako s nemščurkim učiteljem. V Bretnih je bil lani začasni občini G. naroden, ljubljeniv, imobrahen in mušikobilen mot, ki je bil v ceškanih krajih zelo priljubljen. Ker se je bil spet s svojimi začasnim jako okornim voliteljem, ki je vlad nemščurkar in mot s prvotnjim namodi, bil je kar odstavljen od službe in to brez vse preskave. Na njegovu pridobilo

je pa spomalo ministrstvo, da je bilo to nepotno postopanje Bretnih občini gospodi, da je treba narved prej postopati po ustrednih predvih. Njgov začasni takratni volitelj se izvaril pa si bil odstavjen, četravo je odlo mesto valed, da ima mot vse polno volitih napak. Njga so samo službeno postavili, ker je sam lelel. Ali ni to dvojna maza? O pomazno predlo to nemščurški občini gospodi, ki ima naše slovenske učitelje po volji obistoje. —

Si Dunaja meseca svetlana. (Ist. dopis). Veseli pojavi napredka v slovenski domovini, postalo pa občno delovanje štajerskih Slovencev, sledilj slovenska zmaga v Celju, morajo vsakoga Slovenca tudi v tajni Bretnoga vvestiti. Takih zmag bi ne bilo, ko bi ne vladala mlj štajerski Sloveni vsakdo slohotno, katero naj bi tudi drugod poznemali. Ta slohotno lepo domanje, da je vodstvo štajerskih Slovencev v rokah razumnih moč, katerim je gotovo ved na uspešni napredok slovenske, nje so obojne krievli. — Spominjamo in veselimo se takoga vplednega delovanja tudi Slovenci na Dunaji b. volit — stari in mladi, kakor se to čudo poroje v raznih slovenskih družbah na Dunaji, le to družbi bil van rad in tam porodi črtice, ki bodo morala tudi štataje ljube „Domovini“ naznaka. Štajerski Slovenci se slujejo v slovenskem klub, kar imajo občini članovi predstava, kter se para in razsvetljejo po stari slovenski lagi. Taki shodi so vsak mesec po okviru, a kakor prednja leta, tako je posebno letno družna predstava, četravo je več od ostih dvoran, ki smo jih imeli druga leta. Letos so je predvali gospa Pavlina Pakjova, stotari Igo Kač, Mantuzina, in II. mlča predval je g. prof. Stritar, na kateri večer so se na Dunaji žilji Slovenci posebno veselili. Naslov bešna stvarnega svetlana postelja je „Oiga“, novela v verzih Gop. Al. Vavpotič, stvarnamani skladatelj in virtuzo na citrah, je igral II. avlica na krasnem svojem instrumentu. Ko je imela mlj slovenskim svetom dobro poznata slovenska puščavnik gospa Pakjova berlo, se je nje od mnogih stran nadvajalo kot dobroti postelje. Kot gret bil naravo in Dragotin Hribar, ki je bil kot vsi slovenski roditelj, neutruden, to riler za pravice slovenskoga naroda nadvajeno predvajanje. V jeknatem govoru zahvalil se je za lepo odlohanje ter nen mnogo zanimava poroval o bogih za Slovence. Počasno zas je pa zanimava avrica, da bodo v kratkem v D. Hribarjev društveni listekrni našla idele jekati zbrala dela gospa Pavline Pakjove.

Zelci vrabca je bil tudi 4. večer sloj. kluba dne 11. svetlana. Berilo g. Mantuzina: „Tri dni ob Sprevi“ je bilo prav potvalno sprejeto. Počasno pa je šupadalo izbrano igranje gop. tamborov družtes „Slovanje“, ki so ta večer predj pravno nastopili. Vodja tamborov, g. Macaku, pripelive so se od vseh strani osvaje. Fevci „Slovanje“ so tudi prav lepo pol. Narodne napitice posebno v Vavpotiču, dr. Deffranceščiji bil bile so tudi zrak, da smo se ločili precej pozno. Na ta večer prišel je g. dr. Majaron in I. ljubljane, dr. Deffranceščiji in Gruba. Obeima smo nadvajali kot občinski Slovencema. —

Na Štajnolih. Takaj v našem občiji je trg Konjico. Zagrnjeno krepkih nemučarjev je o obče znano. Nam, takajjim knetom pa je tudi znana njihova štedljivost, in ljubeno do nas. To posebno živo občutimo o sejnih dneh. Oj govoda ki ga ženeš za senenji plačal več, kakor polovico vial, kot drugod zamrelo 10 kr. drugod zavradno 4 kr. Prednamni sejnem pa je neko nemščurko šlovec hodilo sem in tje po senenjih, in se drlo nad kneti dokler mu ni par krepkih ljubovcev porvaldo nekaj gorkih. Slovenski knetje, res ne potrohujemo nikakoga „plajkovošojdanta“, ker smo bolj občini, kakor knetkiji nemučarji. Da bodemo pokazani da je letina hošeno se ingotni konjilkih sejnem, da ne bodemo s našimi denarji pomagali občinskemu odboru, in tudi ne tasoletnim nemščurkim obrabem.

Pa tudi nemščurški trgovci se ingotljamo, kajti potomec in pravica jim si posebno na svi. Eden najhujših nemučarjev dobro znači trgovci M. prodal je takajjnemu knetcrju

moralo imeti 44 dijakov, 77 dijakov je slabo uspeh, torej sepet trideset odstotkov. Še slabši je uspeh pri maturi. V letniku leto 1890/91 je od 31 kandidatov bilo 9 zavrženih (Pod. Hranik): To je grozno! V letniku leto 1890/91 od 23 kandidatov pri in jeden je moral odpustiti, v letniku leto 1891/92, pri osemih maturi, so od 27 kandidatov propadli trije, ostali pa jih je odstopilo in strahni ali radi gredeni.

To vendar niso osemsto razmere, kajti na gimnazijah, uspehni osemsto, propade povprečno 10 do 12 odstotkov dijakov, pri maturi pa. Konec jednega odstotka in to obdobje je tudi povsem naravno. Če je dijak prišel do osmega razreda, mora tudi maturo dobro poznati, ker se tam ne izprejeda drugače kot pri to, kar se je dijak v prejšnjih razredih učil.

Učencem tak nepovrženih uspehov se maram izmisliti, kar bi se morali dostojno osredotočiti, opozarjanj pa na to, v kako nezahvalno upravo in dostojanje, da učencem in kakih pri dijakih, niti pri italijanskim, niti pri slovenskih, kajti dijaki so nadležni in se radi uče.

Osemsto daje, da se s tako strogo postopa zlasti npr. Slovence in tudi najpogostejše razrede, kar sta Italijanskim dijakom še odprti Italijanski gimnazij v Kopru in v Trzin. Končno pa omenjan je, da se kot učnik strogi na grški gimnazij splošno ne ravna, da se loče na ta način znanstveni svetlo slovenskih dijakov, da bi pomene se bili na peti letniku in drugih krosov in druge narodnosti.

To si drugače ni, kakor quosdam panis v ruzi a helj-pu germanizaciji. (Tako je!)

Ta strogi ni samo preveč, ampak tudi popolnoma neopravičena, ker niti jezik ni materin jezik dijakov in ker na Gorickem in na Gradškem niti ni preveč razumljiva. Nedostaja največje duhovnikov. Najbolji dokaz je to, da so prišli že bogoslovci in drugih delov, med sodniki sta dva oca Eida, (Pod. Alf. prof. Coronini). V popelnosti katoliških krajih (ki so torej po narodnosti in deloma tudi po veri prebivalstvo tu); v petih občinah so tudi slavirski in drugih delov in tudi jezik šol.

Nedostaja profesorji in zlasti na delah, kakor v obširnejem domačin, ne znanijo dobro nemškega jezika, ki bili potrdili profesorji dovolj, da bi se potrdili strokom mogli kaj razumljivosti. Nedostaja prevajniki in uradniki vseh vrst. Še kaže, je v tem oziru glede domačih, hrvatskih in slovenskih profesorjev v Trzin in v Istri. Ako bi se na podlagj razpis in zakona ustanovile gimnazije in ako bi se dotlej ne postopilo s tako brezkritično kakor sedaj, ne mogla bi ministrični predložitelj in javnosodni ministri na naše zahteve glede uradnikov, slovenskih razredov jezika, odpravljati, da jih sinira.

Ako našta uprava tako razloži in pri tretji od mal, kateri nimajo srca za naše mladen.

Še celo mali praktični jih ne morejo sprosti jeje št. in dreva se čisti med, ki je tako slasten, da sta ga na celotni svetni ni nikjer para. Znanajo ga in nezmogetostih travnikov obilno skupaj, ki niti hleba sinajo, da bi pikane s njim. To dolina se vsakojak Istri krasno podobno, le manjše so. Rade so dajo jedrasti in vpreglji, pa tudi fino volno linaje, ki je finega nogo volno marniška. Potok, ki po otoku teče, ima jako bistvo in adrevo volo in je tako obilen, da bi gosti malin.

O takih svetnih otokih sanjajo mornarji vedno tedaj, kadar leni polegajo ob morski tlini po krovu, posamično valoro pa spobjaj plinika ob stenovi. Ladja sama na enost mestr št. okoli kaha prihrsti. Med tem se pa zvezla za zvezlo vraga na neta in zopet upata, debole pa le še v obliki od tobena strazi.

Obstojnca je bilo tako sanjarenje mornarjev jako dobro znamenje; nato ga je pa skval praktično uporabljeni za se.

Sikaj jim je v Nivk barvah prokazano življenje za takostem otoku, kar bi jih svoj živ prosto državo ne motil in bi si ustanovili malo prosto občino na patrijarhalni podlagi. Za denar, kar ga imajo, dobili bi na (takih) otokih, lepih ljudstvom in kresnjaj pa tudi stenoj, ki bi jim samjo obdelovali, van drugo delo opredelili in

kateri ne pomajo našega jezika, kateri nad jezik in nalo narodnostno svetiljo in znanstvom (Pod. Alfred prof. Coronini): Kakor na pr. znamenstki) potem se ne zgodi tako kmalu.

Zadnja leta se je celo zgledilo, da se je prepovedalo polje slovenskih in italijanskih posilj v cerkvi »Ojčje! Ojčje! mej svetiljniki). Tudi zavešča zadržana ministrista se ne izpolnjuje. Tako na pr. se ne izpolnjuje ministristi ukaz s dne 20. januarja 1890, mislim št. 5040, s katerim je določeno, da je polagoma zgodovino in zemljepis učiti v slovenskem oziroma italijanskem jeziku. Zavrženje in priporočam nastopne resolucije:

Vsaka šolstva naj sklene: Z ozirom, da Slovenci v alpkih delih zlasti največ srodaje žele in se le na nekaterih gimnazijah postopaje delo in v slovenskem jeziku in da na Primorskem ni niti jedne ni vika ni nitije srodaje lete s slovenskim ali hrvatskim učnim jezikom; z ozirom na to, da so uspehi pri vprejemanju in pripi, pri maturi in semestralni klasifikaciji na teh srednjih šolah jako nepogodni in to ne velj nadzorovanosti dijakov, ampak radi tega, ker niti jezik ni materin jezik volkenskovejšine dijakov in ker se z ozirom na nedostajanje dosežajev razumljivosti postopa dosti prostoroje — se c. k. v. rada vabi:

1.) Urediti srodaje šole v alpkih delih in zlasti na Primorskem v zvezi s dne 19. oktobra s 3. drž. o. n. z. dne 21. decembra 1867, št. 142. tako, da dobi v prebivalstvu Sloveni in Hrvatji potrebna sredstva na izobraževanje v svojih jezikih.

2.) Storitviti kar treh, da se polagoma ustanovijo slovenske in hrvatske srodaje šole in kar traja najprej:

a.) Da se v Sloveni in Hrvatji, kateri obklopujejo nemške srodaje šole, ne postopa z neopravičeno in preveč: strogo, ampak pri razumljivosti ter ohranje se na njih narodost in jezik.

b.) Da se v slovenski oziroma hrvatski jezik ustanovijo svede kot obilgati učni predmet na vseh srednjih šolah v imenovanih delih.

Celjske novice.

(Obilinski odbor občine sklenil Celje) potrdil je v svoj dne 12. julija t. l. izveštaj o obilini iz kat. oga, je razvidno, da ima občina obilinske Celje 28.810 gld. 4 kr. promerilja in 30.703 gld. 97 kr. doja, torej četrtega promerilja se 28.810 gld. 7 kr. Leta 1884 imela je ta občina 30.321 gld. promerilja in 16.301 gld. doja, torej četrtega promerilja se 13.950, tako, da se je promerilja ob občini od leta 1884 na 14.872 gld. 7 kr. zvišala. Pri tej se predložilo se je tudi račun občine za leto 1892, iz katerega je razvidno, da je imela občina v preteklem letu 11.180 gld. 56 kr. dohodkov in 11.237 gld. 73 kr. stroškov,

delali obilko. Njim samim bi drugaja se bilo potrebno, kakor le vedno živati in vvesti si. To veva in stroje bi iz ladje s naboj vabi; pred obilim in obilni ubolom na otoku postaviti bi trehjadro, kateri bi s topovi oboroženi srebno brodoje ne bilo kos. Nibše bi jih od celotne preprojaj in v časoma bi nastal ostri čisto nov rod.

Strmno se monarji Robertoma poskušali in ga prosili, da bi jim vendar pokazal ta častoviti otok.

Robertson jih si slepari in jih pelje tjejak. Otok Svajgan je bil res tak, kakor ga jim je Robertson slika! (A) ruzaj gld. skalar, puščava, pristopilo le na eni strani po okoli soteski, po kateri se je zival potel v morje, bi je moznaj vsa podobna rapu, opaznoma v orientalistični pravlji, kjer Sloveci ni truba vprezati, kaj bo drugo jetro jedel in pil, temveč skrbti le za se. Zato: Takaj narava daje v obliki meri pitjem tako na razpolganje, kar si drug napreja gupoda za drug domar kupajo. Ploj toga pa deset milijonov obdarjev skupnega promerilja, sedem in trideset stoginjak moznakov poleg najbližji bosok in stnjeje v (obliki) in pa ksoznaj toper ter na cente strojina! Mornarstvo se si pač lepšega lebeli ne more.

(Dolge prebivalstvo)

torej 27 gld. 17 kr. prisilnikinja. Ta prisilnikinja nastala je vedno tega, ker je imela občina, zaradi naprave bolnišnice na na letni obilno nad 1400 gld. stroškov, za katere se pri nastavi proračuna še ni vedelo. Preglednikom tega računa voljni so gg. dr. Jan Sernar, Karl Šah in Jurij Skoberne. Obilinski odbor sklenil je med drugim še tudi, da se prevzemajo stroški na ogledovanje srevitve na obilinski blagajni in je izvolil za posel g. dr. Premstajn v Celji ter dovolil v to 180 gld. na leto. Za ta sklop bodo obilinski odbori gotovo kvadrati vsi občani, tem bolj, kar zaradi tak stroškov vsi ne bodo traja živitvati občinskih delah.

(Dijakje ustanove) V Celovcu nastal je dne 24. januarja t. l. bilni posestnik France Karb, doma iz Arje vasi pri Zalu. Bilje poljskih preskrbet je v svoj opreki svojo mater s zlastno moznostjo, iz ostale imovine osupnil je znesek 1200 gld. »Dijaki tujni v Celjo« in bilje, da druživo vtrva od tega kapitala vskodotno obilni, iz ostale okoli 10000 gld. moznostje imovine vsa se imajo ustanoviti dijake ustanove in slovenske dijake iz celjskega okraja, Ruzni tega utrage k temu promerilju pripisati se neka druga sedaj v pravdi se selajajoča dedlina v vrednosti nad 20.000 gld. Naj mirno potvra blaga dela poljskova!

(Vesniki Celjski in mozniki) Dne 5. marca t. l. je bila po naši presliki tretja potovanja. Celjski občinski pa, ki so na dan prišli k jetranji vsoti v Celje, videli so začetni bodi pri alinah naseljenih ljudi, kakor se po navadi vilijo le na pustni tovek. Kaj je bilo? Celjsko nemško posebno druživo imenilo si je na tretjo potstvo sedelo volno predpustno burko imenovano »Lachnas«. Vsa nemška Celje obralo se je tisti večer v vseh moznih capah naklemenju v kuzinski dvorani, potem se je jilo in onodo do beloga dne in ob nozornem svitu blafali so zadržaj naseljenjaci po alinah. Govorilo se, da se je to gnidlo z nasmenem jeziki naše duhovnosti. Ta otroci nameni se ni dosegel. Ruzno pa moramo protestirati, da se na ta način pobujajo in dovoli naše ljudstvo in budimo se, da sta se to vsilivde udeležila celo načelnika sodniških in pri uradu ter raznolaj celjskega gimnazija g. Peter Končnik s nemškimi dijaki tega zaroda.

(Zaradi se jui gospod Milan Hočvar, trgovec v Celji z gospodstvo Hermano Sima. Vrlesca naseljenjaci ševitamo.)

(Glasni predložitelj celjski) Anton Hecher, posestnik v Gotozvaj; Janez Sigel, posestnik v Studenčah; Jozef Hova, trgovec v Gorjanec Gradu; Karol Serež, župan v Studenčah; Karol Huberjev, trgovec v Mariboru; Jozef Rauber, trgovec v Šottanz; Jozef Poljak, gostilničar v Kočevju; Adam Huber, trgovec v Selavcu in Ljetoznem; Franc Finsending krajec v Vitanz; Martin Tomah, župan v Trzinu; Jozef Kolobinski, trgovec v Mariboru; dr. Franc Raush, odvetalec v Kočevju; Franc Krajin, trgovec v Mariboru; Jozef Bencaric, lekarnar v Mariboru; Matija Ževrnjak, župan v Loku; Ignacij Brestnik, posestnik v Rogatec; Leopold Fingstiller, posestnik v Loku; Peter Stampj Jan, posestnik v Studenčah; Anton Lisching, posestnik v Spodnjem Radstanz; Karol Scherbaum Jan, bilnik v Mariboru; Franc Wlk, hotelier v Mariboru; Jozef Winkler, trgovec v Sava Gradu; Jozef Hofmann, trgovec v Št. Jurji pri Laškem; Jozef Rohitach, bilnik v Mariboru; Jan Graber, bilnik v Mariboru; Jozef Rapac, bilnik v Mariboru; dr. Jan Orsini, odvetalec v Mariboru; Oskar Urban, restavrnar v Trzinu; Franc Oswald, bilnik v Mariboru; Martin Muzar, trgovec v Ptuj; Simon Wolkman, trgovec v Šottanz; Jan Lisching, trgovec v Šottanz; Karol Kovak, posestnik v Spodnji Hodi; Jan Fischer, bilnik v Mariboru; Karol Jedonich, trgovec v Rogatec — Dopolnilni predložitelj se: J. Martin, fitograf, Jan Svecinski, bilnik, Friderik Jakobvitch, Jozef Šimacki, krajec, Florjan Rager, gostilničar, Anton Murko, čevljar, Miklav Ševcinski, c. k. g. ruzn. prof., Anton Teichentoch, kaplar, vsi v Celji; Jan Kompolc, posestnik v Št. Jurji vasi.

(Vilija Svojilja) je moznika Vojnika, ki stoji blizu 4300 gld. Cerkev iz letnega stotletja jui je postala le davno pretrgna. Zidali bodo sodaj nove vevke. Nalozeno je le obeti 1500 gld. za njo.

Spodnje-štajerske novice.

Prezeneje pri Č. daboščini. Prof. G. Fr. Kosar, kamoški, je postal stolni dekan v Marburgu. Č. G. J. Purgas, profesor, je postal župnik v Štepanovcu.

Naš krajec v mestu G. Podgoricki. Doma iz Püske, je bil v 20. letih Kansasa City v Severni Ameriki. A. Greer, novo mesto in je kot daljni potnik nameraval v G. delovno obdobje Kansasa. Aker bole med ostalimi naseljenimi Severni in Irvini deloval.

Prezeneje pri shtajetstvu. G. J. Ravter, pošastelj v Brezovici, osnovanec je zadolženost na Plazim; gosp. J. Šah, pošastelj v Novovrki, imenovani je občestvo v Trbovljah, in G. J. Iglar je postal učitelj na Doleni.

Koncerti. Na karst ostalih posebnostih delavcev in prostovoljcev v Škalah, ki se je vrtil dne 12. t. m. v častilci v Šotanju, ni bil sicer posebno-bilo občinstvo, a včasitaki pokazali so, da pomajo hudo nedolžno težnjo. — Vse točke koncerta trajajo so se posebno, posebno kmaki zbori, katere so na hudo odstavljajo morali postavljati. Tudi vseobilo povzročila je mnogo zabava. — Dohodkov je bilo nad 100 gl. in hudo čisto, preostanek kakih 125—130 gl. Več posebnosti prihajajo.

Izvelitev v ožrajni zastop. za Ljutomer je Nj. vd. prav. osov. p. trtili. Izvelitev je gosp. Janca Kukovec, posestnik, za načelnika in notar. G. Janca Šlemberger, za notarskega.

Občni svet posestništva. v Šotanju vrid so hudo dne 26. marca ob 4. uri pojele. Ako bi pri prvem sklopu ne bilo zadostno število članov namreči sklopi se takoj za 4. uri drugo sklopu, ki je sklopu pri vsakokratno števila članov.

Trbovška občina. predložila si je po trudu sodnega upnika Ferdinand Raha novo, lepo spomine. Zvoljil čes je bilo, da se je odpravila zasedanja s stolnim sod, ki je bila v veliko našlo drugo ustanovitev. — se pa tudi da gospodinj drugo meč.

Is kamoški toplice. so men poseba. Gospod poštar traja zelo zračni slovenski. Dasi je en slovenski mater. Kako je njegovo politično priročanje, niso hudo, zabavano na, da pomena a slovenski kmeti sodni kar. Načelnikovo dobrobitno poročje v kamoški toplici, se včasitaki a opehno: „Naj ne ukažem!“ — Da se gospod poštar ni mnogo vidi, je obče znano, pa kot poštar ni vendar vsaj slovenski mater lasti zračni.

Veliki požar. Sobota, dne 11. t. m. nastal je v Št. Rupertski vasi v Brezovicki občini veliki požar, kateri je včasitaki vse uničil. Naokoli jezd a izro popolnino zablilo je gosti kmeti soprodati posejstvo hudo čerke in zbor, silnoga vrida bila je v tek 10 minute vasa vasi v plamen. Pogumnost gasilcev se je izkazala, da se je obilo nekaj hiš — katere pa so bile a opeko čerke. Požarne branilec in št. Petra, št. Pavla, Zala, Vranske in čedi iz Čolpa — kakor vse brigadno sodeloval vasi prihitelo so na pomoč in so a kvadratno pridržali in odsejstvo javilo do pome noči. Pogorilo je 14 kmetij, katere pa so bile vse zavarovane. Med požarom bili so ljudje vsi zaganani — vsak je hotel rešiti in pomagati, kar ni je bilo naplajno — a nevelo so se pri tem dola prav hudo opikali. Neko delo je zlog strahalen opikin celo v surtni nevarnosti. O nastanku požara se kaj gotovno ne ve; a pravi se, da so stropi požarili. Stari, poseti na svoje otroke in nikar jim ne puščajo paziti pogubonost k hvopelki!

Veliki godni požar. na brhu Kramnik v občini Grče nastal je dne 11. t. m. ob 10. in dobitno delo vrtili okoli 13 jobov godni. Da se je opej po 17 urah trdopostno delu omogil zavržati je v prvi vrsti udeleženo predstavitelj hudoberdov godi a Alojzija Palmannina in hudoberdov Josipa Valjavska, katere sta zasloven vs čes spretno našlovala. Skozi je bilo 300 gl.

Podar. V sobota dne 25. avgusta je krati opej vpepel podlega J. Mizarovi v Občevrški Zgorede so mu tudi vridje. Popolnivo je bil zavaruovan, — „Občevrški špeherberk“ so imeli tudi priliko pokazati svoje spretost. Veliki je bilo, da prav jasno, „Kozmami“ ni ni pomagala in prav jasno je bilo, ako bi vrtili slovenski poročje.

Zelenica od Spodnjega Dobračka do Kamnika. na Kramojke, čez Velenje in Mourje se utegne a časoma zgraditi, kajti za izvelitev te progje so dopisoval vlada a kraj, dobitnim odobran, kakor je priporočeval kupčijski minister v državnom zboru.

Slovenska društva pravila v Sevnici. so sicer potepnja, a v ovrtojnaja društva ni se ni stihati. Mladi domoljubi so za to jako vneti, toda stariji, izkušeni sodoljubi so obotrovali. Na to nogo, vsi; naj bodo namreči Sevnici dober vzgled namoljubi v zemeljskih Brezovicih.

Vinorajsko društvo. na Vidmu je pristopilo k avstrijskemu društvu kot podružnica in došlo od njega 30 gl. podpore za vzdrževanje svoje ameriškega trzinice.

Odlikovanja. Dvark a A. Richter v Brezovici je dojel zlati križ za zasluge.

Občinski zbor in hudo a godoljubi in petjem.

Čudno pretevenje. od Seve so nam pisali, da radi „narodni občinski zastop v Rajhenburgu je nemški petat in nemške pisemske zavrtke, kamor vrtka svedra le nemška pisana. Je piletali slovenski stranki. Čudno, preteveno!“

Nevredni. pod vidensko-kritiki mestom. V nedeljo, 5. t. m. je medel plavce a svojih velikim plavcem tako nevelo čes motovilo, da se mu je plav razpeli, polovico je kar sama daljplavka, tega, ki se je držal ene same deske, bili so kmaki a čolnarje rešili.

Ni Vidmu. je smrti taleni in priljubljani gostilničar Podjed, posestnik že od nekaj znane „Gruševce“ gostilnice.

Tris so imajo precej posebne v lovi hudi zini; rožali imajo radi tega težko delo in morajo celo niko odstaviti.

Katiristi. so hudo za en razred oblohe čede. Ponikve, Šmarčno pri Slovenskem Gradcu, Račje in sv. Ana na Kramobergi.

Druge slovenske novice.

Razpis šestnega darila. Da bi pospešila razvoj slovenske pripravele kajtnostni razpisajo „Matice Slovenske“ za dobitnih Jurta-Tomšičeve matizevo 200 gl. šestnega darila izvrženno posestnikom pripravonoma dela v prvi vrsti kakih daljši in odlični epitali posmi. Snov hodi dala zajeta iz zgodovine ali sploh iz življenja naroda slovenskega. Delo mora biti pisano tako, da po občini in vsobini svoji ustrezno umestilnikim zakon lepe pripravole kajtnostni pred poleg tega ugodi literarnim namenom „Matice Slovenske“. Pisatelj katerevna prisodi častno darilo in novorec Jurta-Tomšičeve matizevo, prejeto vrhu tega za svoje delo se zavrženno pisateljsko nagrado, katere plačanje „Matice Slovenske“ po gl. svojega opravilnega reda po 25—40 gl. za iskavino polu hodozari naj se brez pisateljstva imena pošiljajo odlični „Matice Slovenske“ do 31. dec. 1893. Pisateljstvo imaj se pridone rokovan v zpečatenem listu, na katerem je zapisano dobitno podo. V ljubljani 1. marca 1893. Oficer „Matice Slovenske“.

Novo slovensko pisateljsko društvo. v ljubljani si je zbralo za svojega predsednika a prof. Fr. Orožna.

V Čirknici na Notranjskem so se izbrali poduje, v katerem boste nastanjeni nova sodinja in davkarja, ki pričnejo a novim letom delovati v svojem novem obsegu za ta trg in bližnja okolina.

Turški gosposke na Korokom. Krajali glavac celovškega glavarstva je predel župan v Kotonovcu, da mu hudo nabili 20 gl. globe, ako mu hudo videli se slovenski dopis. Lepa reč, in naši slovenski poslanec je strednje na Dunaji vlad, ki ima takega uradnika!

Slovenske posojilnice. Županberška posojilnica se je v svojem 2. upravnem letu dobesre razvijala, kajti imela je 83222 gl. prometa, 105 gl. šestnega dobitka in 282 gl. sedmatega zaklada. — Inako stoji na trdnih nogah Notranjska posojilnica v Postojni, katere prometa, kakor drugo gotovino, imela je 82438 gl. prometa, 1099 gl. šestnega dobitka in 4300 gl. sedmatega zaklada. — Letrska (hrvatska) posojilnica v Pulji je imela že v svojem 2. letu 161014 gl. prometa, 690 gl. šestnega dobitka

in 110 gl. sedmatega dobitka. — Posojilnica na Vrbanjskem je imela že v svojem 2. upravnem letu 151712 gl. prometa, 848 gl. šestnega dobitka in v obeh prethajnjih letih 970 gl. Večji napredek! — Posojilnica v Ribnici na Kr. je tudi že kaj pridna in močna. Imela je lani čez 100000 gl. prometa in 4370 gl. šestnega dobitka in 3673 gl. sedmatega dobitka pa še le 5 let. Dorovala je lani 400 gl., med tem so krili mali koliki družbi. — Pri občnem zboru 30. okt. posojilnice 5. d. t. m. je bilo navzočih 22 udov. Štefan lanega leta se je obsegalo šestnad, tad tako so bili enoglasno zopet izvoljeni vsi dosedajni občinski nadstava in nadstavnice. — Makolaka posojilnica je imela na svoje 9. upravnem leto jako prečudno uspešivej račun, ki kaže napredek tega zaroda, namreč 217403 gl. prometa, 1037 gl. šestnega dobitka in 6901 gl. prihranjene zaloge. V delce narasne je ta posojilnica dokaj dorvala. Dohodninskih davka je ni bilo treba plačati.

Is Kotonovcu. Realno društvo bole pridrelo hudo v korist kolike mladine. — Občina imena novega tajnika, ki se uspešno ve celno le v slovenski, marveč obilo v nemški, kakor njegov prednik. — G. Beloit in Brežje je v Avgustinih svoj vinograd opustil popolnoma znanili a amerikanom! — Povestnik M. Colaric je dobil kakih 500 gl. za prodane trke. — Nove hudo le v Kotonovcu tako potrebni, kakor ribe vode, tudi donar za stavbe hi je imeli — pa se radi potera, kje naj bi novo podlogo stala, so mnogo zgradili.

Druge avstrijske novice.

Preveliti osar. je bil v Švic, kamor je bil zaprti cesar, ki se je z dolga potovanja po svetu vrnila proti domu čez Švic.

Dravni zbor se je zopet pretekli dni mudil le a razpravo a posestnik. Pri razgovoru a belomih so se štajski deželni glavac graf Warmbrand potegnil za krajeno belomice krajce, med temi tudi za progjo av. Jurja-Silvestra in Spodnji Dobrač-Valejce. Poslanec so se potegnili za podhranjeno južne belomice. Na občanje, zmlaj se pri belomih rabi le neslinita, odgovorila je vlada, da v temdaj prihrani belomice je nemška sprejeta kot uradni jezik. Leno pravilo to: Kako more li katerokoli avstrijska vlada takla pravila potrditi in odgovarjati? —

Zoper malo letenji je v državnom zboru — jako zanimiv govor dr. Bosser, ki se je veliko let bojuje zoper ta „grozotvorni“ davek. **Vrednotni papirji** imajo na borzah tako visoke kurse, kakorhiti bi dolgo niso imeli. Da le ne bi prišel na to kakolen, poštar kakoli a 1873. **Nova postava a trdni** sili, pride nesliniti se pred veliko nočjo v razpravo v državnom zboru.

Četki namostnik Thun je imenovani ministrom za Čelo. Nekaj je za to Čelo, a ne dosti, kajti graf Thun se priteriva četkimi Nemcom, dasi je kot uradni vrhovni strankom dokaj pravičen.

Ogled po širokem svetu.

Izseljevanje kmetij. državnega zboru zjednoljubi držav severne Amerike je sklenila, da se ne smeye naseliti ljudje kateri niso prijazni in fitnana zmorni. Avstrijske izseljevanje naseljevanje se na havarski, saksonski in pruski meji — in vendar se vedno vse v Ameriko ali.

Volitve na Sevljekom so veliki pridika sedaj vladajočih liberalne stranke opidejo ipadajo za vladjo.

Is Francozom so vrli izvoj posekava v smani poslanec zaveli zopet iste posekave, vladine in nevelino meče, ki so dobitni od panamske družbe za svoje zadelo, za volitve in druge opredile jako veliko podpore, kar je bilo poglaviti vzrok, da je to društvo armatno-jezopadli.

Dopisi.

Is Staroga grad a marca (slav. dop.) Gospod uradnik! Ne namerite mi, da se tudi jaz, poštarček is Staroga grada, vrtim nad Vahle depolarce. Mjaj dopis ne boje tako opijeni.